

Warszawa, dnia 27 lutego 2015 r.

PG IV Pc/PG 141/15

dot. BPS/043 - 70 - 2984 - PG/15

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 2.03.15. zał.
nr. 1073 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 2.03.15.

nr. 636 podpis *Borusiewicz*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na wspólne oświadczenie złożone przez senatorów Stanisława Karczewskiego i Wojciecha Skurkiewicza podczas 70. posiedzenia Senatu RP w dniu 7 lutego 2015 r., nr BPS/043 - 70 - 2984 - PG/15, dotyczące zarzutu łamania Konstytucji RP przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. I C 159/14 i Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. I ACz 23/15, z powództwa CAM Media Spółki Akcyjnej przeciwko Zbigniewowi Kuźmiukowi o ochronę dóbr osobistych - uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Z poczynionych ustaleń wynika, że CAM Media Spółka Akcyjna wystąpiła do Sądu Okręgowego w Warszawie z pozwem przeciwko Zbigniewowi Kuźmiukowi - posłowi na Sejm RP do dnia 27 maja 2014 r. - o ochronę dóbr osobistych. Podczas 58. posiedzenia Sejmu RP w dniu 9 stycznia 2014 r. Zbigniew Kuźmiuk wypowiedział z mównicy sejmowej słowa, w oparciu o które powód skierował pozew o naruszenie dóbr osobistych. Słowa te wypowiedziane zostały przez pozwanego na forum Parlamentu, przy okazji wystąpienia i uczestniczenia posła w debacie sejmowej.

W sprawie stanowiącej przedmiot oświadczenia senatorów w pierwszej kolejności wskazać należy, że przepis art. 105 Konstytucji RP przyznaje posłom i senatorom tzw. immunitet parlamentarny o charakterze materialnym i formalnym. Zgodnie z ust. 1 art. 105 ustawy zasadniczej, poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu ani w czasie jego trwania, ani po jego wygaśnięciu; za taką działalność odpowiada wyłącznie przed Sejmem albo Senatem, a w przypadku naruszenia praw osób trzecich może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej tylko za zgodą Sejmu albo Senatu. Zgodnie z ust. 2 wskazanego artykułu, od dnia ogłoszenia wyników wyborów do dnia wygaśnięcia mandatu, poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zgody Sejmu albo Senatu.

Szczegółową regulację zakresu immunitetu, odpowiadającą postanowieniom Konstytucji RP, zawiera ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29 ze zm.). W art. 6 ust. 1 tej ustawy określony został zakres immunitetu materialnego, poprzez stwierdzenie, że poseł lub senator nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu ani w czasie jego trwania, ani po jego wygaśnięciu, z zastrzeżeniem art. 6a. Za taką działalność odpowiada tylko przed Sejmem lub Senatem. Przepis art. 6a ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora stanowi, że poseł lub senator, który podejmując działania wchodzące w zakres sprawowania mandatu narusza prawa osób trzecich, może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej tylko za zgodą Sejmu lub Senatu. Wymóg uzyskania zgody Sejmu obowiązuje także w wypadku wygaśnięcia mandatu posła. Art. 7b omawianej ustawy określa zaś tryb uzyskiwania takiej zgody.

Jednocześnie wskazać należy, że stosownie do art. 7b ust. 2 w zw. z art. 7b ust. 5 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, powód może wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie posła

do odpowiedzialności sądowej dopiero po wniesieniu sprawy do sądu, tj. wytoczenia powództwa. Nadto, z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że jeżeli poseł powołuje się na immunitet, to na nim spoczywa ciężar dowodu istnienia okoliczności uzasadniających zastosowanie immunitetu, powinien więc wykazać, że działalność, za którą pociągnięty jest do odpowiedzialności, wchodzi w zakres sprawowania mandatu (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2010 r., sygn. I CSK 651/09, LEX nr 688492).

W świetle przedstawionych regulacji podnieść należy, że parlamentarny immunitet materialny nie rozciąga się na sytuacje, w których poseł lub senator, podejmując działania wchodzące w zakres sprawowania mandatu, narusza prawa osób trzecich. Za takie naruszenie poseł lub senator ponosi odpowiedzialność sądową, jednak tylko za zgodą Sejmu lub Senatu, co określane jest jako immunitet formalny. W tych sprawach dopuszczalne jest wszczęcie przeciwko posłowi sądowego sporu cywilnoprawnego, jednakże jego kontynuowanie jest uzależnione od uzyskania zgody Sejmu. W takich sytuacjach, zgodnie z orzecznictwem sądowym, przyjmuje się warunkową dopuszczalność drogi sądowej - do czasu uzyskania zgody właściwej izby parlamentu (*vide*: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., sygn. I CSK 140/09, LEX nr 553657). W wypadku braku zgody Sejmu lub Senatu na pociągnięcie posła lub senatora do odpowiedzialności sądowej za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu - pozew podlega odrzuceniu.

Z akt sprawy z powództwa CAM Media Spółka Akcyjna wynika, że strona pozwana złożyła do właściwej izby parlamentu stosowny wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej pozwanego byłego posła za jego działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu. Jednakże w przedmiotowej sprawie Sejm nie rozpatrzył merytorycznie wniosku strony powodowej, co uniemożliwia odrzucenie pozwu, bowiem jedynie odmowa udzielenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej

parlamentarzysty za jego działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu stanowi przesłankę wyłączającą dopuszczalność drogi sądowej i w konsekwencji odrzucenie pozwu. Natomiast brak rozpatrzenia przez Sejm wniosku strony powodowej przesłanki takiej nie stanowi, a brak jest podstaw do traktowania takiego stanu rzeczy jako równoznaczny z nieudzieleniem owej zgody przez Sejm.

Z przedstawionych względów należy uznać, że podnoszony we wspólnym oświadczeniu senatorów zarzut łamania konstytucyjnych gwarancji wykonywania mandatu poselskiego przez sądy orzekające w sprawie z powództwa CAM Media Spółka Akcyjna przeciwko Zbigniewowi Kuźmiukowi nie znajduje potwierdzenia.

Z poważaniem

A. Seremet

Andrzej Seremet